

CONCEPT NOTA
UITGANGSPUNTEN
NIEUW
SUBSIDIEBELEID
13 MEI 2020

---

naar een robuust subsidiebeleid West Betuwe

INHOUDSOPGAVE

- I. INLEIDING
- II. HET BIDBOOK “WEST BETUWE 2030”
- III. RAADPLEGING MAATSCHAPPELIJKE ORGANISATIES
- IV. BEVINDINGEN BEELDVORMING RAAD
- V. UITGANGSPUNTEN NIEUW SUBSIDIEBELEID
- VI. ALGEMENE SUBSIDIE VERORDENING WEST BETUWE 2020
- VII. DE VIJF KADERNOTA’S
- VIII. HET OPSTELLEN VAN SUBSIDIEREGELS
- IX. TOT SLOT

Bijlage 1 Bidbook “West Betuwe 2030”.

Bijlage 2 Verslag drie bijeenkomsten Nieuw subsidiebeleid

I. INLEIDING

Op 1 januari 2019 zijn de gemeenten Geldermalsen, Lingewaald en Neerijnen opgegaan in de nieuwe gemeente West Betuwe. De gemeente West Betuwe telt 26 kernen die allemaal een eigen identiteit hebben en daardoor een grote diversiteit kennen. Er is in die kernen een uitgebreid verenigingsleven met zelfredzaamheid en ondernemerschap. Dat zorgt voor leefbaarheid in de kernen.

Vele vrijwilligers organiseren diverse activiteiten in de gemeente of in de kernen. Dit loopt uiteen van jeugd- en jongerenwerk, amateurkunst, cultuur- en sportevenementen, wandel- en fietstochten, belangenbehartiging tot activiteiten in dorpshuizen. Ondanks de inzet van talrijke vrijwilligers zien we ook in West Betuwe dat de beschikbaarheid van vrijwilligers onder druk staat dat extra aandacht verdient.

Het “Bidbook West Betuwe 2030” (zie bijlage 1) is in de aanloop naar de fusie in samenspraak met inwoners en organisaties uit de voormalige gemeenten gemaakt. Een belangrijke uitkomst van deze samenspraak was dat het nieuwe subsidiebeleid gericht moet zijn op het vergroten van de leefbaarheid en het ontmoeten in die kernen te stimuleren. In hoofdstuk 2 worden de belangrijkste punten uit het “Bidbook West Betuwe 2030” weergegeven.

Om het bovenstaande te behouden en te versterken dient er door de gemeente West Betuwe een nieuw en geïntegreerd beleid geformuleerd te worden. Op basis van dat opnieuw geformuleerd beleid wordt het subsidiebeleid bepaald. In de situatie vóór 1 januari 2019 waren er drie gemeenten die beleid en subsidies vaststelden. Van 3 gemeenten naar 1 gemeente wordt het harmonisatieproces genoemd. Op dit moment is nog sprake van drie subsidieverordeningen die totaal zo’n 70 verschillende subsidieregels tellen. Deze verordeningen blijven bestaan tot en met 2021.

Om het proces van de harmonisatie vorm te geven is op 4 december 2019 door het college van Burgemeester en Wethouders een conceptnota Uitgangspunten Nieuw Subsidiebeleid vastgesteld. (bijlage 2) In dit concept is de “Vier stappen aanpak” aangegeven en uitgewerkt.

Stap 1: Het proces om te komen tot vaststelling van een nota Uitgangspunten Nieuw Subsidiebeleid.

Stap 2: Het vaststellen van een Algemene Subsidieverordening 2022.

Stap 3: Het vaststellen van 5 Kadernota’s die nodig zijn om het subsidiebeleid op die beleidsterreinen te bepalen

Stap 4: Het opstellen van subsidieregels om te bepalen aan wie en hoeveel subsidie wordt uitgekeerd.

192 verenigingen en organisaties, die in 2020 een subsidie ontvangen zijn in een drietal bijeenkomsten uitgenodigd om te praten over het nieuwe subsidiebeleid. Daarnaast is er ook een algemene uitnodiging uitgegaan via de pers en alle gemeentelijke kanalen. Zie bijlage 2 Verslag bijeenkomsten. Tevens is een enquête onder de 192 genodigden gehouden die in het verslag, bijlage 2, is opgenomen.

In deze nota Uitgangspunten Nieuw Subsidiebeleid zijn de voorlopige uitgangspunten definitief gemaakt en zijn de resultaten van de drie bijeenkomsten en de beraadslaging van de raad erin verwerkt.

II. HET BIDBOOK “WEST BETUWE 2030”

Op weg naar de gemeente West Betuwe zijn in de drie voormalige gemeenten Geldermalsen, Neerijnen en Lingewaal bijeenkomsten gehouden. Het “Bidbook West Betuwe 2030” is de resultante daarvan. In “Samen bouwen”, coalitieakkoord 2019 – 2022 zijn vervolgens onderdelen van het Bidbook opgenomen en uitgewerkt om deze op te nemen in het College Uitvoeringsprogramma (CUP). In hoofdstuk VII wordt op de uitwerking van het CUP nader ingegaan.

In de gemeente West Betuwe 2030 kent elk dorp een vorm van zelforganisatie die met een daarvoor ter beschikking gesteld budget activiteiten ontwikkelt en uitvoert ter bevordering van de leefbaarheid. Dat doen we door subsidie beschikbaar te stellen per dorp, netwerken op te bouwen om initiatieven en/of gedreven individuen met elkaar te verbinden en het faciliteren van wenselijke ontwikkelingen. Verder zijn in het Bidbook de volgende uitspraken gedaan;

- Zorg voor behoud van (of het ontwikkelen van) een ontmoetingsplek. Er zijn zorgen over de geldende financiële afspraken voor de dorpshuizen (p13).
- West Betuwe faciliteert initiatieven van inwoners, ondernemers of (maatschappelijke) organisaties die bijdragen aan de beleving van het gebied (p69).
- Initiatieven die verbinding stimuleren, de leefbaarheid vergroten en daarmee een nog sterkere gemeenschap creëren moeten we omarmen (p76).
- Initiatieven die een breder belang dienen, moeten we omarmen en ruimte geven. De gemeente kan dit faciliteren door er budget voor vrij te maken en een netwerkrol te vervullen (p76)
- In West Betuwe 2030 kent elk dorp een vorm van zelforganisatie die met een daarvoor ter beschikking gesteld budget activiteiten ontwikkelt en uitvoert ter bevordering van de leefbaarheid (p76)
- Mensen moeten elkaar kunnen ontmoeten. Dat is cruciaal voor de leefbaarheid en sociale vitaliteit van de gemeente. Nu het voorzieningenniveau afneemt, is in veel dorpen het dorpshuis het hart van de samenleving. Het onderhoud en de exploitatie van de dorpshuizen is een grote zorg van veel inwoners (p77).
- Verenigingen zorgen voor saamhorigheid en verbinding. Ze zijn van onschatbare waarde voor het gemeenschapsgevoel binnen de dorpen. Meer specifiek geldt dit voor sportverenigingen. Dat zij niet alleen zorgen voor verbinding, zij zijn ook belangrijk voor de gezondheid van de inwoners van West Betuwe (p77).
- In West Betuwe 2030 is het motto: Altijd Thuis. West Betuwe is een inclusieve samenleving, zij is er voor alle mensen, inclusief bijvoorbeeld ouderen, minima, allochtonen en personen met een handicap (p79).
- In West Betuwe 2030 kan iedereen in zijn vertrouwde omgeving oud worden (p80).
- West Betuwe is in 2030 een gemeente die jongeren niet langer ontvluchten. Ze blijven of keren na een (studie-)periode graag terug, omdat er voldoende leuk werk en huisvesting is. Het is noodzakelijk dat jongeren nu al meer worden gewaardeerd, niet worden weggejaagd en ruimte krijgen om ‘hun ding’ te doen (p81).
- West Betuwe biedt in 2030 ruimte aan jonge gezinnen met speelplekken waar kinderen nog ouderwets vies kunnen worden (p82).
- Zorg met inwoners voor uitdaging en groene speelplekken en voldoende onderwijsvoorzieningen (p82).

Verder loopt er in het Bidbook een duidelijke rode draad door de pagina’s van “de 26 kernen aan het woord”: de nadrukkelijke oproep om de aanwezige dorpsculturen en het

aanwezige culturele verenigingsleven te koesteren en daar waar nodig te ondersteunen.

III. RAADPLEGING MAATSCHAPPELIJKE ORGANISATIES

Maatschappelijke organisaties zijn vanaf het begin van het harmonisatieproces betrokken geraakt en zullen in iedere fase van het proces betrokken blijven bij de vormgeving en uitwerking van het subsidiebeleid.

Op 17 februari, 5 maart en 12 maart 2020 hebben bijeenkomsten plaatsgevonden over het toekomstige subsidiebeleid. 109 personen en 76 verenigingen en organisaties namen deel aan deze bijeenkomsten. Het verslag is als bijlage 2 bijgevoegd. Tevens is onder 194 genodigden een enquête gehouden waarin vragen werden gesteld over het huidige en toekomstige subsidiebeleid. 83 respondenten hebben de enquête ingevuld. Zie ook bijlage 2.

Het programma van de drie bijeenkomsten was tweeledig. Ten eerste is een presentatie gehouden over het proces tot eind 2020 en zijn de uitslagen van de enquête gepresenteerd. Ten tweede zijn tafelgesprekken gehouden aan de hand van de vier thema's. Verslaglegging heeft per thema plaatsgevonden. De belangrijkste conclusies zijn per thema hieronder weergegeven.

Thema 1: Wat zijn de manieren van subsidieverdeling?

1. In lijn met wat er in het Bidbook staat, vind een meerderheid dat het nieuwe subsidiebeleid gericht moet zijn op het vergroten van de leefbaarheid en het ontmoeten in de kernen te stimuleren. Er waren ook mensen die deze begrippen abstract vonden.
2. Je moet geen appels met peren vergelijken, het blijft maatwerk. Per kern, per activiteit, organisatie.
3. Subsidies moeten op grond van duidelijke criteria worden verdeeld. Dat dient transparant te zijn.
4. Het totale subsidiebudget wordt als bescheiden beschouwd, zeker ook in relatie tot de grootte van onze gemeente. Over het algemeen is het besef aanwezig dat harmonisatie plussen en minnen tot gevolg heeft. Een goede onderbouwing van de uitkomst is essentieel.
5. Een onderscheid tussen structurele en incidentele subsidies wordt wenselijk geacht. Incidentele subsidies zijn voor samenwerken, vernieuwing en nieuwe subsidieaanvragers.
6. Verstrek subsidies over vier jaar. Dat geeft continuïteit en zekerheid.
7. De gemeente mag eisen stellen aan de inkomsten kant, maar met beleid.
8. Instemming met hoe hoger het subsidiebedrag, hoe meer verantwoording dient te worden afgelegd.

Thema 2: Hoe kan het subsidietraject worden verbeterd?

9. Het proces van de subsidieaanvraag op de website van de gemeente is sterk voor verbetering vatbaar. Voorgesteld is om een testgroep in te stellen als het digitale aanvraagproces wordt verbeterd.
10. Er bestaat instemming om beneden € 250 geen subsidie te kunnen aanvragen. En het bedrag waaronder een minimale verantwoording wordt afgelegd, is € 2.500.
11. Er zijn diverse suggesties voor vernieuwing van het subsidiebeleid gedaan waarvoor gezien de omvang verwezen wordt naar het verslag.

Thema 3: Hoe kunnen vrijwilligersorganisaties beter samenwerken?

12. Het gebrek aan vrijwilligers wordt vrij breed gedragen. Enerzijds moet beter gecommuniceerd worden wat er al aan wordt gedaan, anderzijds wordt ook nieuw beleid voorgesteld. In het verslag worden diverse voorstellen gedaan.
13. Samenwerken wordt onderschreven en dat gebeurt ook veel daar waar het kan. Creativiteit en buiten de geëigende paden treden is hierbij van belang.
14. Samenwerken is niet altijd mogelijk vanwege de belasting of gebrek aan en van vrijwilligers. Cultuurverschillen tussen de kernen blokkeert vaak de samenwerking.
15. Functionarissen van de gemeente en Welzijn West Betuwe zijn van belang voor het verbinden, ondersteunen en dergelijke. Maar de vraag om verduidelijking van wie nou welke taak vervult bestaat ook.

Thema 4: Hoe kan wederkerigheid worden gestimuleerd?

16. De acceptatie van wederkerigheid, wat terugdoen voor de samenleving omdat een subsidie wordt ontvangen, is groot. Kanttekeningen daarbij zijn dat het soms niet kan en dat het niet verplicht moeten worden gesteld.
17. Als wederkerigheid op prijs wordt gesteld of wordt vereist dan moeten de extra kosten in aanmerking komen voor subsidie.
18. Sommige dorpshuizen en speeltuinen moet de gemeente overnemen. Gewezen werd op de financiële consequenties en het mogelijke sneeuwbaaleffect daarvan.
19. Wederkerigheid dient op de een of andere manier beloond te worden.

Uitkomsten van de enquête

Een uitgebreidere weergave van de enquête is in het verslag opgenomen. Hier worden de hoofdlijnen weergegeven.

- a. De meerderheid (73%) vindt het niet moeilijk om een subsidie aan te vragen. 23% vond van wel.
- b. Men vond het niet moeilijk achteraf verantwoording af te leggen (63%), vaak gebeurde het gewoon niet. 15% van de respondenten vond het wel moeilijk. 22% had geen mening.
- c. Een meerderheid (55%) vindt dat subsidies gericht moeten zijn op het bevorderen van de leefbaarheid en het ontmoeten in de kernen. Een minderheid (34%) vindt van niet.
- d. 75% van de respondenten vindt dat een gemeentelijke subsidie nooit de enige inkomsten bron mag zijn. 18% vindt van niet.
- e. De subsidies verdelen op basis van kwalitatieve en kwantitatieve criteria heeft de voorkeur van een overgrote meerderheid (89%). 6% vindt van niet.
- f. Een ruime meerderheid (63%) vindt dat organisaties en verenigingen wat terug mogen doen voor de samenleving als een subsidie wordt ontvangen. 19% is die mening niet toegedaan. 18% heeft geen mening.
- g. Het is niet bekend hoe de gemeente en Welzijn West Betuwe vrijwilligers helpt, volgens een meerderheid (60%). Een minderheid (40%) zegt daarmee wel bekend te zijn.

IV. BEVINDINGEN BEELDVORMING RAAD

Ter voorbereiding van de beeldvormende raadsvergadering is een presentatie gemaakt en aan de raadsleden aangeboden. De zogenaamde vierstappen aanpak is uiteengezet evenals het verslag van de drie bijeenkomsten en de resultaten van de enquête die onder de organisaties en verenigingen is gehouden. Aan de raad is een 6 tal vragen voorgelegd welke door 27 raadsleden zijn beantwoord. Per vraag is de keuze voor vraag a of b weergegeven.

Vraag 1

- a. Subsidiegeld is geld van de gemeenschap en dat dient goed verantwoord te worden door de subsidieontvangers. Afspraken hierover worden gemaakt en verantwoord, vergezeld door een periodieke controle. (17)
- b. Bij de besteding van gemeenschapsgeld is onderling 'vertrouwen' zeer belangrijk en dient verantwoording niet of zo minimaal mogelijk te zijn. (10)

Strekking opmerkingen raadsleden: Verantwoording is wenselijk maar kan op diverse manieren worden geregeld. Het moet niet tot onnodige bureaucratie leiden. Daar waar sprake is van een structurele meerjarige subsidie kan de verantwoording ook éénmalig plaatsvinden.

Vraag 2

- a. Subsidiënten die samenwerken met andere maatschappelijke organisaties dienen per definitie meer subsidie te ontvangen. Subsidiënten die niet kunnen samenwerken krijgen een basisbedrag. (5)
- b. Subsidiënten zijn soms niet in staat om met andere organisaties samen te werken. Het is niet eerlijk om deze groep met een lagere subsidie te belonen. (22)

Strekking opmerkingen raadsleden: Samenwerking wordt als wenselijk gezien maar mag geen verplichting worden. Maatwerk leveren en belang van samenwerking wel onder de aandacht blijven brengen.

Vraag 3

- a. De gemeente mag de subsidiënten verzoeken de eigen inkomsten te vergroten, desnoods door een contributieverhoging. (17)
- b. De eigen inkomsten van een subsidient gaat in principe de gemeente niets aan en mag niet bepalend zijn voor de hoogte van het subsidiebedrag. (10)

Strekking opmerkingen raadsleden: Wederkerigheid wordt onderschreven. Een eigen bijdrage wordt daarom niet afgewezen maar moet wel in de juiste context geplaatst worden. Een eigen bijdrage kan ook op een andere manier plaatsvinden. Bijvoorbeeld het beschikbaar stellen van de accommodatie voor een andere vereniging.

Vraag 4

- a. Een subsidient die duidelijke prestaties en effecten kan aantonen heeft meer recht op een subsidie. (9)
- b. Prestaties en effecten zijn vaak niet te meten, daarom mogen prestaties en effecten geen rol spelen bij het bepalen van de subsidie. (18)

Strekking opmerkingen raadsleden: Het formuleren van prestaties en effecten is moeilijk te omschrijven en te meten. Het kost vaak veel tijd en energie. Aantonen wat men gedaan heeft kan voldoende zijn en het feit dat men een subsidie krijgt impliceert het belang, de functie in de lokale gemeenschap.

Vraag 5

- a. De gemeente stelt jaarlijks een subsidieplafond en een bodembedrag vast waardoor maximale duidelijkheid ontstaat voor alle subsidienten. (20)
- b. De gemeente probeert het subsidieplafond tot een minimum te beperken waardoor initiatieven vanuit de samenleving maximaal gehonoreerd kunnen worden. (7)

Strekking opmerkingen raadsleden: Door een subsidieplafond en een bodembedrag vast te stellen scheidt men duidelijkheid. Een open einde constructie wordt niet als wenselijk beschouwd. Aan de andere kant moeten goede initiatieven zoveel mogelijk gehonoreerd worden. Ook onduidelijkheid over de vraagstelling werd opgemerkt.

Vraag 6

- a. Maatwerk ten aanzien van subsidienten dient wel binnen vooraf gestelde kaders gerealiseerd te worden. (8)
- b. Voor maatwerk moet alle ruimte ontstaan opdat men kan inspelen op specifieke situaties in de kernen. Een beroep op de hardheidsclausule, afwijken van gangbare regels, moet niet worden uitgesloten. (19)

Strekking opmerkingen raadsleden: Maatwerk per kern is noodzakelijk. Alleen zo kunnen ze hun eigen identiteit behouden.

V. UITGANGSPUNTEN NIEUW SUBSIDIEBELEID

Subsidies bestaan om maatschappelijke initiatieven te stimuleren of te ondersteunen of om maatschappelijk noodzakelijke of gewenste activiteiten in stand te houden. Door subsidies te verlenen, levert de gemeente West Betuwe een bijdrage aan gemeenschappelijke doelen die samen met de inwoners zijn vastgesteld. De primaire actie in het versterken van de leefbaarheid komt niet van de gemeente. De gemeente verwacht van de inwoners de noodzakelijke initiatieven en activiteiten om aan het behoud of de verbetering van de leefbaarheid mee te bouwen. Door het verlenen van subsidie wil de gemeente stimuleren dat inwoners in actie komen, om deel te nemen of zelf iets te organiseren voor anderen. Voor en door inwoners. Dat kan op diverse beleidsterreinen.

De uitgangspunten

1. Subsidieaanvragen worden in drie groepen onderscheiden: De vitale kernen (eigen kracht dorpen), activiteiten/activering en diensten

Vitale kernen (eigen kracht dorpen)

Binnen de subsidiegroep 'vitale kernen (eigen kracht dorpen)' vallen de subsidies die bijdragen aan het ontmoeten en ontplooiën in de kern, en aan de totstandkoming en instandhouding van een vorm van zelforganisatie ('eigen kracht') van iedere kern. Hier vallen onder dorpshuizen, speelplaatsen en zelforganisaties (zoals dorpstafels). Daarnaast leggen we de nadruk op activiteiten die mede dankzij het leefbaarheidsbudget op kernniveau uitgevoerd kunnen of moeten worden. Bijvoorbeeld op het gebied van sociale samenhang, participatie, omzien naar elkaar, sociaal culturele activiteiten en zorg. De gemeente West Betuwe vindt de zelforganisatie van iedere kern zo belangrijk dat zij een subsidiebedrag beschikbaar wil stellen aan de zelforganisaties in alle kernen. Daarvoor stellen we een subsidiereguleer op, gericht op het behartigen van de belangen van de kernen, gericht op inwoners en de activering van inwoners.

Activiteiten/activering

Binnen deze groep vallen de activiteiten en initiatieven van bijvoorbeeld sportverenigingen, cultuur- en kunstorganisaties, muziekverenigingen en jongeren- en ouderenorganisaties. Activiteiten kunnen evenementen zijn maar ook bijvoorbeeld het geven van lessen.

Subsidies uit deze groep kunnen alleen ingezet worden voor activiteiten of activering van de betreffende doelgroep en dus de betreffende mensen en/of kern overstijgend zijn. Het is geen subsidie om iets aan te schaffen of te bouwen. Sportverenigingen die subsidie aanvragen voor activiteiten of initiatieven vallen wel binnen deze categorie. In deze subsidiegroep staat 'DOEN' centraal. Denk hierbij aan ontplooiing, sociaal contact, verbinden, bewegen of talentontwikkeling. De gemeente waardeert de inzet van de laagdrempelige vrijwilligersorganisaties voor de inwoners van West Betuwe. De vrijwilligers vervullen een belangrijke sociale rol waar het gaat om participatie. Door hun inzet mag West Betuwe zich rekenen tot de groep inclusieve gemeenten. De gemeente zorgt ervoor dat zij subsidie-aanvragers op tijd en goed informeert over het nieuwe subsidiebeleid. Met de subsidie ondersteunt en stimuleert de gemeente het organiseren van activiteiten. En dan met name de activiteiten die voor meerdere kernen of dorpen toegankelijk zijn. De beoogde activiteiten of de beoogde activering

kan zich afspelen op een breed terrein van sport, cultuur en recreatie, sociaal domein en volksgezondheid. Veel van deze activiteiten vinden elk jaar plaats.

Diensten

Het gaat om professionele organisaties die in opdracht van de gemeente diensten verlenen voor bepaalde doelgroepen.

Deze diensten zijn Welzijn West Betuwe, Mozaïek welzijn, Santé Partners, Iris verslavingszorg, Begeleiding en Wonen Nijmegen & Rivierenland en Jeugdbescherming Gelderland. Connect2Jeugd ontvangt geen subsidie omdat hier sprake is van inkoop.

2. Een subsidie dient gericht te zijn op doelmatigheid in relatie tot de bijdrage aan leefbaarheid, ontplooiën, ontmoeten en/of kwetsbare doelgroepen.

Doelmatigheid heeft te maken met het leveren van prestaties en het sorteren van effecten. Prestaties zijn over het algemeen goed te meten. Het effect dat teweeg wordt gebracht is over het algemeen moeilijker te duiden. Afhankelijk van de gesubsidieerde activiteit dienen afspraken gemaakt te worden over de prestaties en effecten; maatwerk dus.

Leefbaarheid is geen objectief meetbaar begrip. Leefbaarheid is een subjectief gevoel omtrent het wonen, werken, ontplooiën en ontspannen in een (kleine) woonplaats. Het draagt zorg voor het sociale cement in de samenleving, draagt bij aan sociale samenhang, saamhorigheid en zorgt voor omzien naar elkaar. Door activiteiten te stimuleren waar hoofdzakelijk bewoners uit de woonplaats aan deelnemen op een plaats in de woonplaats roept het gevoel op dat een kern levendig is, geborgenheid biedt en waar je in contact komt met medebewoners. Hierbij kan ondersteuning door de gemeente of een professionele instelling van belang zijn. Bijvoorbeeld voor een subsidieaanvraag bij andere overheden of maatschappelijke instellingen (Coalitieakkoord, p19).

3. De procedure betreffende een aanvraag, een beslissing en verantwoording van de subsidie dient eenvoudig en transparant te zijn.

Subsidieaanvragen vindt digitaal plaats. Op de website van de gemeente West Betuwe wordt een apart digitaal subsidieloket gemaakt. Aandacht dient besteed te worden aan de handleiding voor een subsidieaanvraag, vraagbaak en contactpersonen.

De controle op de subsidieaanvraag, de uitvoering en de verantwoording is zo eenvoudig mogelijk. Hoe lager de subsidie, hoe eenvoudiger de verantwoording. Het opstellen van een (jaarlijks) openbaar subsidieregister maakt transparant hoeveel en welke subsidies aan wie worden gegeven.

In de toekenning of afwijzing van de subsidieaanvraag zijn de grondslagen c.q. criteria opgenomen op grond waarvan tot een positief dan wel een negatief besluit is gekomen.

Met betrekking tot de verantwoording wordt het volgende onderscheid gemaakt.

- **Subsidies tot en met € 2.500**

Subsidies tot en met € 2.500 worden bij het besluit tot verlening van de subsidie direct door het college vastgesteld. De subsidieontvanger doet achteraf in een korte brief verslag van de activiteit. Een minimale verantwoording is noodzakelijk vanwege gemeentelijke accountantsvoorschriften.

- Subsidies tussen € 2.500 en € 50.000
Bij subsidies van meer dan € 2.500 maar ten hoogste € 50.000 moet de subsidieontvanger uiterlijk acht weken na afloop van de periode waarover subsidie is verstrekt, een aanvraag tot vaststelling indienen. De aanvraag bevat een inhoudelijk verslag waaruit blijkt in hoeverre de gesubsidieerde activiteiten zijn verricht en aan de verplichtingen is voldaan. Als het nodig is kan de gemeente door middel van een subsidieregeling een andere termijn dan acht weken vaststellen of andere gegevens dan een inhoudelijk verslag verlangen. Bijvoorbeeld dat gezien de aard van de subsidie nadere voorwaarden worden gesteld en dat eventueel in een subsidieovereenkomst kan worden vastgelegd.
- Subsidie boven de € 50.000
Er wordt altijd een (meerjarige) overeenkomst tussen de gemeente en de subsidieontvanger gesloten. Bij subsidies van meer dan € 50.000 moet de subsidieontvanger een aanvraag tot vaststelling indienen: De aanvraag bevat:
  - a. een inhoudelijk verslag
  - b. een overzicht van de gesubsidieerde activiteiten en de hieraan verbonden financiën
  - c. een balans van het afgelopen subsidietijdvak met een toelichting daarop en
  - d. een controleverklaring, opgesteld door een onafhankelijk accountant.
 Indien noodzakelijk kan door middel van een subsidieregeling andere termijnen worden vastgesteld of andere gegevens worden verlangd.
- Meerjarige subsidies
Burgemeester en wethouders kan besluiten langdurige, maximaal vier jaar, subsidies te verstrekken. Hiervoor gelden de volgende voorwaarden waar Burgemeester en wethouders van af kunnen wijken:
  - a. Er is sprake van een structurele activiteit die per jaar vrijwel hetzelfde wordt uitgevoerd.
  - b. Prestaties die afgesproken zijn vergen een langere uitvoeringstijd dan een jaar en/of effecten zijn pas merkbaar over een langere tijd.
  - c. Er wordt ieder jaar een inhoudelijk verslag of jaarverslag aan Burgemeester en wethouders aangeboden.
  - d. De raad in het kader van het budgetrecht ieder jaar de bevoegdheid behoudt tot het vaststellen van de programmabegroting en de meerjarenbegroting.

4. Initiatieven die gericht zijn op activiteiten en samenwerking met andere organisaties krijgen prioriteit in het subsidiebeleid.

Van onderop kunnen subsidieaanvragers met voorstellen komen die buiten de gebaande paden vallen maar die bijvoorbeeld wel sterk gericht zijn op samenwerking met andere partijen. Hierbij moet natuurlijk oog worden gehouden voor bepaalde organisaties die dat niet kunnen. Organisaties kunnen ook aansluiting zoeken bij het door de gemeente geformuleerde wenselijke beleid.

5. Eigen inbreng van de subsidieaanvrager vergroot de kans op subsidie.

De organisatie die een subsidie aanvraagt kan aangeven welke financiële bijdrage zelf wordt verleend. Een locatie, benodigde materialen en de inzet van vrijwilligers vallen ook onder een eigen bijdrage.

6. Duidelijke prestaties en effecten vergroot de kans op subsidie.

Een (nieuwe) activiteit die veel deelnemers trekt, structureel wordt en effect sorteert

op de gemeenschap heeft een voordeel boven een activiteit die eenmalig is en maar een gering aantal deelnemers treft. In de subsidieregels kan dit verder worden uitgewerkt.

7. De gemeente kan zowel een bovengrens als een ondergrens vaststellen met betrekking tot de subsidiepot

Op grond van de Algemene Subsidie Verordening West Betuwe 2020 is Burgemeester en wethouders bevoegd tot het vaststellen van subsidieplafonds. Een subsidieplafond is het maximale bedrag dat het college vooraf heeft vastgesteld en maximaal wil besteden aan bepaalde activiteiten. Bij het vaststellen van een subsidieplafond moet eveneens de wijze van verdeling worden vastgesteld. Een subsidieplafond voorkomt 'open-eind' regelingen. Verder geeft een bekendgemaakt subsidieplafond duidelijkheid aan de eventuele aanvragers. Zij weten daardoor immers hoeveel geld er in een bepaald tijdvak beschikbaar is. Aanvraag van kleine bedragen roept de vraag op waarom de subsidieaanvrager dat zelf niet kan bijdragen en aan de andere kant of het voor de gemeente wel zo effectief en efficiënt is om dergelijke kleine subsidiebijdragen te verlenen.

- Per subsidiecluster (cultuur, sport, welzijn et cetera) kunnen Burgemeester en wethouders een subsidieplafond vaststellen.
- Er wordt geen subsidie beneden een bedrag van € 250 verleend.

8. Maatwerk met betrekking tot de subsidieregels is van groot belang.

Zoals eerder geconstateerd is de diversiteit van activiteiten en organisaties in de 26 kernen bijzonder groot. Maatwerk is daarom noodzakelijk en gewenst. Hierbij blijven wel enkele uitgangspunten van belang. Gelijke monniken, gelijke kappen, eigen inbreng, effect van de activiteit en dergelijke. Maatwerk kan er toe leiden dat gezien een bijzondere omstandigheid een beroep wordt gedaan op de hardheidsclausule van de subsidieverordening. Burgemeester en Wethouders kunnen op dat punt de bestaande en relevante subsidieregels buiten werking stellen. Uiteraard dient dit goed gemotiveerd te worden.

Jaarlijks stelt de raad in november de programmabegroting vast voor het daarop volgende jaar. Op basis van die begroting, het vastgestelde beleid en subsidieregels verleent Burgemeester en wethouders daarna subsidies aan de organisaties die subsidie hebben aangevraagd. De subsidiebeschikking van Burgemeester en wethouders moet voor 31 december voorafgaand aan het subsidiejaar aan de organisaties worden verzonden.

Mocht het op basis van de nieuwe geharmoniseerde subsidieregelingen nodig zijn om subsidies af te bouwen, dan geldt daarvoor een afbouwregeling. (Gedeeltelijke) beëindiging van een langdurige subsidierelatie is pas toegestaan, wanneer

- die (gedeeltelijke) beëindiging is ingegeven door 'veranderde omstandigheden' of 'gewijzigde inzichten', en
- er een 'redelijke termijn' is tussen de aankondiging van de stopzetting of vermindering van subsidie en het moment van de daadwerkelijke stopzetting of vermindering van de subsidie. Deze redelijke termijn moet de subsidieontvanger in staat stellen maatregelen te treffen om de gevolgen van de stopzetting of vermindering van de subsidierelatie op te vangen. Uitspraken van rechters laten zien dat de verplichting om een redelijke termijn in acht te nemen niet zo ver gaat dat er gegarandeerd moet

worden dat de organisatie zijn activiteiten onverkort door zal kunnen zetten, noch dat de levensvatbaarheid van de subsidieontvanger moet zijn gegarandeerd. Zorgvuldigheid is bij beëindiging van een subsidie van groot belang.

VI. ALGEMENE SUBSIDIE VERORDENING WEST BETUWE 2022

Na de vaststelling van de nota Uitgangspunten Nieuw Subsidiebeleid volgt het voorstel voor de Algemene Subsidie Verordening West Betuwe 2020 (ASVWB). Deze verordening is de algemene lokale regelgeving voor het verlenen van subsidie. Die regelgeving gaat uit van de Algemene wet bestuursrecht (Awb), waarbij de model-subsidieverordening van de VNG als uitgangspunt geldt. De ASVWB is van toepassing op de beleidsterreinen die, in de ASVWB niet uitgesloten zijn, en door Burgemeester en wethouders in beleidsnota's, begrotingen en subsidieregels zijn uitgewerkt.

Per 1 januari 2021 vervallen alle wettelijke voorschriften (zoals verordeningen en subsidieregelingen) op grond van de wet Algemene regels herindeling gemeenten (Arhi). Daarom moet de raad voor die tijd een nieuwe ASVWB vaststellen. Bij de opstelling van een nieuwe ASVWB wordt gebruik gemaakt van de model-subsidieverordening van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) en zijn specifieke situaties en wensen van de gemeente er in opgenomen. De ASVWB 2020 is voor het eerst van toepassing op activiteiten die in 2022 plaatsvinden. Dit betekent dat de gemeente de aanvragen voor subsidies voor 2021 nog op basis van de nu bestaande gemeentelijke regelgeving van de drie voormalige gemeenten beoordeelt.

Subsidie is concrete financiële steun die in verschillende vormen vrijgegeven kan worden aan instellingen, bedrijven of personen en is bedoeld om hun activiteiten te ontwikkelen of te stimuleren. Subsidie is geen betaling voor geleverde goederen en/of diensten. Want dan is er sprake van inkoop of een opdracht.

Subsidie is een beleidsinstrument. Het beleid gaat over de inzet van subsidiemiddelen. Met een subsidie wil een bestuursorgaan bepaalde activiteiten bevorderen die niet vanzelf tot stand zouden komen als de kosten hiervan te hoog zijn. Subsidieontvangers zijn niet vrij in de besteding van de verkregen subsidiegelden. De subsidieontvanger moet de subsidie besteden aan de activiteiten waarvoor de gemeente de subsidie verleent.

De raad stelt de Algemene Subsidieverordening West Betuwe 2020 vast. De ASVWB 2020 is een juridische kaderregeling voor het subsidieproces, die voor een aantal soorten subsidies van de gemeente toepasbaar is. Activiteiten die voor subsidie in aanmerking komen staan hier niet in. De te subsidiëren activiteiten moeten daarom worden uitgewerkt in subsidieregelingen die het college van Burgemeester en wethouders vaststelt op basis van door de raad vastgestelde beleidsnota's.

De bevoegdheid om subsidieregels vast te stellen ligt bij Burgemeester en wethouders. De grondslag (beleid), doelgroepen, verdeelcriteria en dergelijke bepalen Burgemeester en wethouders. Subsidie-aanvragers moeten aan bepaalde voorwaarden voldoen om aanspraak te kunnen maken op een subsidie. Deze voorwaarden staan in de ASVWB 2020 (juridisch) en in de betreffende subsidieregelingen (beleidsinhoudelijk) en in de beschikkingen tot verlening van de subsidie.

Burgemeester en wethouders verleent subsidie met behulp van een beschikking (een verleningsbesluit). Naast een beschikking kan een gemeente samen met de betreffende organisatie gebruik maken van een uitvoeringsovereenkomst. Een uitgangspunt hierbij is, zie concept nota Uitgangspunten Nieuw Subsidiebeleid, dat subsidies boven de € 50.000

altijd in een overeenkomst worden vastgelegd en dat voor subsidies tussen de € 2.500 en € 50.000 Burgemeester en wethouders kunnen bepalen om dat ook in een overeenkomst vast te leggen. De reden waarom de gemeente uitvoeringsovereenkomsten afsluit is dat zij de naleving van de afspraken en verplichtingen dan kan afdwingen. Dat kan niet met een subsidiebeschikking. Een dergelijke uitvoeringsovereenkomst sloten de drie voormalige gemeenten al jaarlijks af met bijvoorbeeld de bibliotheek Rivierenland.

Een zeer belangrijk aspect in het juridische kader is de rechtmatigheid. Rechtmatigheid is een juridische term, die aangeeft dat een (voorgenomen) handelwijze in overeenstemming moet zijn met de geldende regels en besluiten. De gemeente handelt voor 100% rechtmatig. De gemeente zal niet afwijken van de geldende wet- en regelgeving, tenzij de wet of de verordening dat mogelijk maakt. Dat betekent dat het verlenen, vaststellen of weigeren van subsidie zeer zorgvuldig gebeurt. Van grote organisaties met grote subsidiebedragen wordt een accountantsverklaring vereist. Subsidieontvangers hoeven kleine subsidiebedragen niet tot in de details te verantwoorden. Een kort briefje is voldoende.

In de ASVWB 2020 worden ook bepalingen worden opgenomen ten aanzien van:

- staatssteun; als sprake is van Europese steun voor bepaalde projecten en activiteiten en waar ook gemeentelijke subsidie in het geding is;
- bevordering integriteitbeoordeling openbaar bestuur (Bibob). Verwijzing naar art 2.4 Beleidsregel toepassing wet Bibob gemeente West Betuwe van 18 september 2019;
- Hardheidsclausule: indien zich bijzondere omstandigheden voordoen ten aanzien van een subsidieverzoek, subsidieverantwoording of andere subsidievraagstukken kan Burgemeester en wethouders besluiten af te wijken van de Algemene Subsidie Verordening West Betuwe 2020. Dit besluit vereist een goede motivatie en een verantwoording naar de raad.

VII. DE VIJF KADERNOTA'S

De drie voormalige gemeenten hadden ieder hun eigen kaders en beleid om op grond daarvan subsidieregels te stellen en bepaalde activiteiten te subsidiëren. Om uiteindelijk in 2022 maatschappelijke activiteiten te kunnen subsidiëren dient het beleid in de gemeente West Betuwe geharmoniseerd te worden. Daartoe zijn vijf Kadernota's in het College Uitvoeringsprogramma (CUP) opgenomen. Het beleid dat in deze nota's is en wordt geformuleerd is richtinggevend voor het toekomstige subsidiebeleid. Er zijn subsidies die nu en in de toekomst hun grondslag niet vinden in deze vijf Kadernota's maar op basis van een andere beleidsnota of -document tot stand komen. Zo gaat de raad voor de subsidies aan de bibliotheek, peuterspeelzalen, leerlingenvervoer en monumenten afzonderlijk subsidieverordeningen vaststellen.

Integraliteit van beleid verdient de aandacht. De vijf Kadernota's hebben tot doel om uiteindelijk tot subsidieregels te komen op grond waarvan de maatschappelijke organisaties een subsidie krijgen waarmee ze de gestelde doelen kunnen verwezenlijken. Hierboven is al gesteld dat deze vijf Kadernota's de (subsidie) lading niet dekken; het subsidieterrein is breder en raakt meer beleidsterreinen. Met betrekking tot de vijf kadernota's zijn er vraagstukken die alle Kadernota's raken.

1. Beleidsmatig zijn deze kadernota's allemaal gericht op het versterken van de leefbaarheid in de kernen, het vergroten op de kans van ontmoeten en het ontplooiën door een divers aanbod van voorzieningen, zorg en activiteiten. De Kadernota's moeten elkaar versterken en dus niet tegenstrijdig zijn. Samenwerking tussen verenigingen en organisaties is dus spreekwoordelijk van toepassing het beleid uit de vijf Kadernota's. De volgende passage uit het coalitieakkoord is een voorbeeld. "Er is een gezamenlijke aanpak van het onderwijs en de welzijnsorganisatie om cultuur-, sport- en muziekonderwijs bereikbaar te maken voor jeugd en jongeren en daarin de verbinding te leggen met de verenigingen in de gemeente." (Coalitieakkoord p20)
2. Het vrijwilligersbeleid raakt alle Kadernota's en de uitwerking van dat beleid. Daarvoor zijn vrijwilligers nodig. Voor de gemeente gaat het er dus om een vrijwilligersbeleid te ontwikkelen dat integraal is en de Kadernota's overstijgt.
3. Het Kerngericht werken raakt eveneens alle Kadernota's. Gebiedsmakelaars zijn actief om dat beleid vorm te geven. Professionele organisaties zoals Welzijn West Betuwe en Mozaïek hebben ook functionarissen in dienst die zich met Kerngericht werken bezighouden en dat strekt tot alle Kadernota's.

Kadernota Cultuur en Kunst

De gemeenteraad heeft deze nota op 3 maart 2020 vastgesteld. Op grond van de vastgestelde kaders wordt een uitvoeringsprogramma opgesteld. Daarnaast wordt gestart met het opstellen van subsidieregels. Per subsidie categorie, bijvoorbeeld muziek en toneel, zal overleg gaan plaatsvinden met de betrokken verenigingen.

Kadernota Dorpshuizen

In de eerste plaats vindt een inventarisatie plaats van alle dorpshuizen. Dit vergt nogal wat energie en tijd. In het concept plan van aanpak is aangegeven wat de reikwijdte van de opdracht dient te zijn om tot een nota Dorpshuizen te komen. In samenwerking met de vereniging De Kleine Kernen Gelderland wordt voor de meeste dorpshuizen een vitaliteitsscan opgesteld die eind mei afgerond zijn. Deze scan is mede van belang voor het generieke dorpshuizenbeleid en voor het leveren van maatwerk per dorpshuis. Met de dorpshuizen vinden gesprekken plaats om te komen tot een gezamenlijke aanpak. Die

aanpak moet nog in overleg met de dorpshuizen geformaliseerd worden. Het Coronavirus zorgt echter voor vertraging in de aanpak.

Kadernota Speelplaatsen

De diversiteit in speelplaatsen, speeltuinen is erg groot. Wat energie en tijd vergt zijn de gemaakte afspraken in het verleden van de drie voormalige gemeenten. Er zijn meer dan 120 speelplaatsen in de gemeente West Betuwe. Die worden nu allemaal in beeld gebracht. Het overleg is informeel gestart maar moet nog gestructureerd worden en op gang komen.

Kadernota Sport

Wat van toepassing is op de speelplaatsen en speeltuinen geldt ook voor de buitensport en de binnensport. Voor beheer en onderhoud van de buitensport zijn vaak langdurige afspraken gemaakt en vastgelegd in contracten. Voor de binnensport geldt dat sportzalen, gymzalen in eigendom zijn van de gemeente of van Dorpshuizen. Het programmabeheer en de bevoegdheid om tarieven vast te stellen berust dus bij meer partijen. De inventarisatie bevindt zich al in een vergevorderd stadium maar zal afgerond moeten worden alvorens het overleg met de sportverenigingen wordt gestart.

Kadernota Wmo en Jeugd

Op terrein van het sociaal domein zijn diverse ontwikkelingen gaande. Daarom zal eerst aandacht worden besteed aan het bredere kader van het sociaal domein. Het opstellen van een visiedocument sociaal domein geeft belangrijke richtinggevende kaders om onder andere de bestuurlijke financiële opgave met goed gevolg af te ronden. Vervolgens wordt een beleidsplan Wmo en Jeugd opgesteld waarin concreet wordt aangegeven wat de gemeente gaat doen en om de harmonisatie tot stand te brengen. De planning voor het visiedocument is gericht op vaststelling door de raad in september 2020. Kort daarna volgt de beleidsnota Wmo en Jeugd in het vierde kwartaal. .

VIII. HET OPSTELLEN VAN SUBSIDIEREGELS

Voor het opstellen van de nota Subsidiereregels is het volgende van belang.

1. De vaststelling van de nota Uitgangspunten Nieuw Subsidiebeleid door de raad.
2. De vaststelling van de Algemene Subsidie Verordening West Betuwe 2020 door de raad.
3. De conclusies die zijn getrokken op basis van de enquête subsidiebeleid en het verslag van de drie bijeenkomsten.
4. De beantwoording van de raadsleden op een zestal vragen.
5. De vijf Kadernota's die door de raad zijn en worden vastgesteld.
6. Het categorale overleg dat met de betrokken subsidienten heeft plaatsgevonden.

Op basis daarvan zullen Burgemeester en wethouders de nota Subsidiereregels West Betuwe 2020 eind 2020 vaststellen. In deze nota Subsidiereregels zal eerst het beleidskader worden geschetst per beleidssector; het beleid dat in de vijf eerder genoemde Kadernota's is vastgesteld. Om als voorbeeld de sector Cultuur en Kunst te nemen; maken Burgemeester en wethouders duidelijk wat met het Cultuur- en kunstbeleid wordt beoogd, welke doelen worden nagestreefd. Subsidies zijn daarvoor een middel om die doelen te verwezenlijken. Om het voorbeeld van de beleidssector Cultuur en Kunst door te trekken worden binnen deze beleidssector subsidie categorieën onderscheiden. Muziekverenigingen, zangkoren, toneelverenigingen et cetera. Voor het voorbeeld muziekverenigingen worden vervolgens criteria vastgelegd. Gedacht kan worden aan aantal leden, aantal voorstellingen, samenwerking met andere organisaties en dergelijke. Op grond daarvan kennen Burgemeester en wethouders een subsidie wel of niet toe. Het spreekt voor zich dat de subsidiereregels niet in strijd mogen zijn met de bepalingen uit de Algemene Subsidie Verordening West Betuwe 2020.

Per subsidie categorie bepalen burgemeester en wethouders onder welke condities een meer jaren subsidie kan worden aangevraagd en of een subsidieplafond wordt vastgesteld. Daar waar subsidies een structureel karakter hebben en het aantal aanvragen voor een subsidie constant is ligt het vaststellen van een subsidieplafond niet voor de hand. Het totaalbedrag is immers bekend en ligt vast in de programmabegroting. Daar waar sprake is van incidentele subsidies, een waardering voor bepaalde, eenmalige, bijzondere activiteiten en waarvoor het aantal aanvragen niet is in te schatten lijkt een subsidieplafond reëel. Burgemeester en wethouders geven in de subsidiereregels aan op welke wijze de subsidies binnen het totale bedrag (subsidieplafond) worden verstrekt.

7.

IX. TOT SLOT

Vanaf het moment dat de geharmoniseerde beleidsnota's en de daarbij behorende nieuwe subsidieregelingen zijn vastgesteld, is er sprake van nieuw geharmoniseerd subsidiebeleid. Alle subsidies die organisaties en verenigingen in 2021 aanvragen, beoordelen we op grond van de nieuwe ASVWB 2020 en de nieuwe nota Subsidieregels West Betuwe 2020. Voor 31 december 2021 krijgen alle subsidie-aanvragers te horen welk bedrag zij aan subsidie voor het jaar 2022 ontvangen.